

Elfizetési árak:
 Egész évre 10.— Ft
 Félévre 5.— .
 Negyedévre 2.50 .
 Egy hónap 1.— .
 Egyenként 4 kr.

Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpácz, a város-
 hársal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábas postá-
 szerinti 5 krajával
 számítottak.

Uj nemzeti ünnep.

Debreczen, márczius 7.

(—cz.) A márczius 15-ike ötven éves fordulóját tartja s most az ötvenedik fordulónál társa akad egy uj emlékezetes napban, melynek meglehetősen előnyei vannak és ezek az előnyök igenis igényt tarthatnak arra, — még a kormány támogatása nélkül is — hogy Magyarország hű fiai el ne feledjék.

Ez a nap az *április 11-ike*.

Ez az a nap, melyet a magyar királyi kormány kiválasztott és mely báró *Bánffy Dezső* miniszterelnök által benyújtott törvényjavaslat szerint hivatva van, hogy nemzeti ünnepe legyen minden időben a magyarnak.

Mi is történt most ötven éve 1848. április 11-én?

E napon rekesztette be V. Ferdinánd király Pozsonyban az utolsó rendi országgyűlést s ekkor hirdette ki István nádor a korszakot alkotó 1848-iki törvények királyi szentesítését. — V. Ferdinánd király a királynéval Mária Annával, továbbá öccsével, a trónörökösrel Ferencz Károly főherczeggel s ennek fiával most dicsőségesen uralkodó királyunkkal, akkor *Ferencz József* főherczeggel már április 10-én este fél hat órakor hajóval érkeztek Bécsből Pozsonyba, a hol a magyar nép nagy lelkesedéssel fogadta.

Április 11-ikén reggel az országgyűlés küldöttsége István nádor vezetése alatt üdvözölte a királyt és királynét. A királyné, aki nem tudott magyarul, csak-hogy abban az ünnepélyes perczben németül ne beszéljen, latinul válaszolt.

Az országgyűlést a primási palotában V. Ferdinánd király személyesen rekesztette be. A terem egyik karzatán foglalt helyet *Ferencz József* főherczeg. — *Batthyány Lajos* miniszterelnök üdvözölte a királyt, aki a nemzeti színű szalaggal átkötött szentesített törvényeket, e történelmi nevezetességű szavakkal nyujtotta át István főherczeg nádornak:

„Hű magyar nemzetemnek szivemből óhajtom boldogságát, mert abban találok a magamét is. Amit tehát ennek elérésére tőlem kívánt nemcsak teljesíttem, hanem királyi szavammal erősítve ezennel át is adom neked kedves öcsém s általad az egész magyar

nemzetnek, úgy mint kinek hűségében leli szivem legfőbb vigasztalását s gazdagságát.“

István főherczeg nádor mondott erre köszönetet a királynak, „aki e törvények szentesítése által *honunk újja alkotója lett*.“

A király és családjának távozása után az országgyűlés tagjai a rendes ülés terembe mentek át, ahol felolvasták a megalkotott 31 törvénycikket a szentesítési záradékkal.

A felolvasás után a nádor bezárta az utolsó rendi országgyűlést. A miniszterek elhagyták Pozsonyt, amely két századon át az országgyűlés székhelye volt s az uj Magyarország uj fővárosába, Pestre utaztak.

Ki tagadhatná, hogy méltó momentum a megünneplésre? S nem fogják értékét elvenni azok a kifogások, miket ellene felhoznak, hogy erőszakolt, a márczius 15-ikének elhalványítására történik s hogy tulságos udvariaskodás és hizelgés sugalmazták. — Tény és való, hogy április 11-ike volt a vívmányok befejezése, a törvények szentesítésének napja.

Hiába vitatgatják, hogy nemzeti ünnepeket nem lehet teremteni, hogy *Tell Vilmos* meglehet nem is élt, hogy *Zrinyi Miklós* a szigetvári hős nem is volt az az ideális alak, mivé emelték, de a köztudat minden hiteles adatot legyőz: mert ezek az okoskodások csak mérsékelt hatásuak. — Hisz senki sem akarhatja a lelkesedés fellobbanását kicsinyíteni, alább szállítani a kezdet érdemeit, mikor megünnepli az eredményt és a kézzelfogható sikert is.

Márczius 15-ikének az értéke megmaradt, azt elenyésztetni nem lehet; hanem azért apr. 11-ének, az uj nemzeti ünnepnek emléke is kell, hogy lelkesítse a királyával szoros egyetértésben élő magyar nemzetet.

— **Miniszter változás.** *Daniel Ernő* báró kereskedelmi miniszterről bécsi politikai és beavatott körökben azt beszéltek, hogy legközelebb a magyar király személye körüli miniszteri tárczát át fogja venni. A miniszter-változás — mint nekünk Bécsből jelentik — rövid időre az 1898. évi költségvetés tárgyalása után fog bekövetkezni.

A kereskedelmi miniszter utódjára nézve eddigelé megállapodás nem történt, a kombinációk pedig annyira ellentétesek egymással, hogy el lehetünk reá készülvé, hogy nagy meglepetés lesz.

Megnyitó beszéd,

melyet a *Nagy József* és *Vecsei* énekkari ünnepélyen a ref. kollegiumban 1898. márcz. 5. mondott *Balogh Ferencz* főiskolai hittanár.

Méltó büszkesége sőt dicsősége volt főiskolánknak, hogy az az összhangzatos éneklést gondosan ápolta, annak otthont nyitott, a tudomány hallgatói termei során külön énekermet tart fenn, s a tudományos pályán előretörő magas hivatásu fiai tömörülnek a szép művészet mellé. Ezt tessék akkor is, mikor künn, az országban, e mezőn teljes csend honolt, főiskolánk énekkara már a mult század közepén, a haza és egyház nyomásból, a nemzeti nyelv elhanyagolt korszakában a szebb jövő tavaszát előre jelezte. Most ünnepelte meg ifjuságunk a magyar tan nyelv behozatalának százados első ünnepét... az ének és dal nyelve azonban magyar volt jóval előbb, mert csak ugy jöhetett szivből és hatolhatott a szivekbe. E nemzeti nyelvet az énekkar képviselte nálunk, mikor még a tudományok komoly ajkain latin nyelv ömledezett. Énekkarunk virasztott a nemzeti kincs felett, ébren őrizte azt. „A remény — *Nagy Bazil* szerint — oly emberálma aki viraszt“. Igen! a szent remény akkor még az ébrenlevőnek álma volt... imé e században testté vált a remény diadalomra jutott a magyar nyelv. A dalos egyletek is bokrosan állottak elé.

Méltó büszkesége sőt dicsősége volt főiskolánknak az énekkar, mit bizonyít az is, hogy valamikor csak ünnepi dísz öltött: magas személyiségek, fejedelmek, királyok, nádor, főurak látogatásakor, látható kincsei mellett felmutatta hallható kincsét: az énekkart, mintegy zengő lelket a főiskolának, mely Longfellow „kőítőző madarai“-ként „melegebb éghajlatról“ jósolt.

Nyilni is kezdett az elismerés jutalmazó koszorúja. A keblek rejtekeibe hatolt hangok erőforrásba gyűltek s az élet megható mozzanataiban tettekbe törtek elő, emelő, bátorító visszhang gyanánt tértek vissza. A méltányló és bátorító szeretet tényei, azon *alaptványok*, melyek az ébredés korszakától, 1826. és 1830-tól kezdve indultak meg, férfiak és hölgyek részéről. Az alapítók diszes koszorujából, a mai ünnepséghez képest, kiemeljük *Nagy József* és *Vecsey Imre* neveit s az utána következő *Magyar Gábor*, *Kegyes Juliánna*, *Kádár Csanán* emlékét, alapítványaik kamatjai osztatnak ma ki buzdítási díj, szeretet adományul. Ujabb alapítványok is fognak megint életbe lépni jövőre, jeléül, hogy „az ének hatalom“ — mint *Kálvin* írta (1542-ben) — indít, gyulaszt és életet teremt az.

Az elismerés koszorujául tekinthetjük azt is, hogy mivel hallgatóság tisztelti meg jelenlétével énekkarunk ünnepélyét, ez által buzdítja és emeli. A kegyelet és hála érzelmeinek ad mai nap is kifejezést a főiskola, midőn jötevőinek tetteit emlékezetbe hozza.

A gyászének jelzé, hogy ők — az alapítók — Isten más országába költöztek már, csak szép tetteik egy-egy kristálydarabja maradt hátra, melyben mint a régés *Memnon* szobrában, a hála hősugára által megzendül elszállt lelkök. Minden jött a tudomány ember és művészet szeretetének érdekében hozna, egy-egy

maradandó fényhasábot melyen az utókor hála sugárzata átlövelvén, új fényt szivároztat.

Az Amerikát megnépesítő puritánok új hazájok földjén városaik számára irították az ős erdőt s első területnek az iskoláit jelölték ki, minden lakos egy koronát, vagy tiz (10) liter gabnát, vagy az indiánok közt pénzértékekkel bíró gyöngyház és kagyló héjakat adott az iskola fenntartására. E szabad adományok nyomán keletkeztek a Szabad Allamok főiskolái. Dícsősége e mi főiskolánknak is, hogy minden téglá, minden kő, tanszék, könyvtár, tápintözete, ösztöndíj, szabad adományokból keletkezett az a félvéka gabna, kötés tengeri, miket századok óta nyújt őszi felkereséskor a polgárság némi része diákjaink javára, a puritán iskolák keletkezésére emlékeztet, századok alatt átmentek ez adományok az iskola vérebe, életébe. Így vált a jötevők ezrei által közös kincsese, közös érdekűvé, szeretet által fenntartott szabad és önkormányzatu iskolává kollégiumunk. Így tápláltatott és tápláltatik e főiskola egyik régi intézménye az énekkar is pártoló lelkek adományaiból.

Mi mély hálával telünk el minden alapítóink, jötevőink, közelebb az énekkar védői emlékezte iránt, áldást sóhajtunk nekik, mert általuk él és hasonló szellemű utódaik által fog tovább is emlékedni e főiskola. Ti pedig a tudomány lépcsőin felfelé lépdelő nemes ifjak az érzelmet finomító ének és dal művelését folytassátok, míg ének és dal forrnak az ajkakon, nyelvünk, nemzetünk, iskolánk is élni és virulni fog.

Balogh Ferencz.

Közgyűlések.

A kereskedő társulat közgyűlése.

Debrecen, márczius 7.

A debreczeni kereskedő társulat 185 éves multjához méltó újabb alkotásokkal tette örökemlékűvé tegnapi közgyűlését.

Tizezer forinttal megvetette alapját az elszegényedett, elagott kereskedők menházának, 10.000 frtból rendelkezési alapot teremtett, — a társulati tőkét pedig 40.000 frtra egészítette ki.

Ugyanekkor elhatározta a társulat ujjaszervezését az alapszabályok átdolgozása által és a debreczeni kereskedő osztály minél nagyobb tömegének bevonását a társulat érdekkörébe.

Zádor Lajos elnök hosszabb, magvas beszédben nyitotta meg a közgyűlést, az elsőt a társulat házában disztermében. E beszéd mintegy kiegészítője volt a választmány nyomtatásban közzétett jelentésének, a mennyiben ez a beszéd nyújtotta az elismerés és hála babérkoszoruját amaz érdemes férfiaknak, testületeknek, akik és amelyek a társulat legnagyobb műve: a ház és kereskedelmi akadémia épülete fölemelése és berendezése körül buzgólkodtak, fáradoztak és áldoztak. A nagy tetszéssel fogadott beszéd a következő:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Kötelesség szerűen állok itt önök előtt, hogy 10 évi működésemről mint elnök beszámoljak.

Társulati életünkben 10 év elenyésző csekélység azonban az ember életében sokszor nagy és terhes feladatok teljesítését követeli.

Igy az elmúlt 10 év is társulatunk beléletében nagy horderővel bír. Ezen idő alatt elődeinktől öröklött intézményeinket kellett a fejlett kor kívánalmainak megfelelőleg átalakítani és sok részben teljesen új alapokra fektetni.

Hogy hmi képpen teljesítettük feladatainkat és különösen miképp feleltünk meg én az önök bizalmából az elnöki állás követelményeinek, azt a betérjesztett jelentésből és személyes megfigyeléseikből azt hiszem könnyen megtehetik, én csak biztosíthatom önöket, hogy egy választmány, mint magam lelkünk erejével arra törekedtünk, hogy abennünk helyezett bizalmat ki is érdemelhessük.

Engedjék meg nekem, hogy ezen helyről rövid visszapiillantást vehessek az elmúlt 10 évig, lerövhassam mindazok irányában, a hála és elismerés adóját, a kik engemet teljes feladatom teljesítésében oly lekötelezőleg segítettek. Egyben társulatunk segítői voltak abban, hogy nemes hazafias működéséből eredő kulturális feladatát előbbre vihesse és sok esetben meg is valósíthassa.

Működési körünkben azonban külön felemlítendőnek tartom azon szerencsés helyzetet, hogy most saját otthonunkban tarthatjuk meg gyűléseinket.

Az állandó otthon eszméje Szepessy Antal volt elnök elődöm nemes gondolkodásának szüleménye és az alap gyűjtés kezdete is az ő kizárólagos érdeme, melyből kiindulva, főfeladatunknak ismertük az eszmét megvalósítani és hála, kartársaink buzgó törekvésének, valamint a hivatott tényezők igazán páratlan lelkesültségének ma itt áll ezen épület, hogy jövő időkre is hirdetője legyen a magyar kereskedelemnek és azzal kapcsolatos kereskedelmi szakoktatásnak.

Már sok szép alkalommal tett jó szolgálatot ezen épületünknek bennünket jelen alkalommal körülvevő diszterme u. m. tanszerkiállításnak, országos malom egyesületi közgyűlésnek, az akadémiai ifjúság zászló felavatási ünnepélyének, a „Debreczeni Első Takarékpénztár“ jubileumi diszkozyülésének és Zalai Márk tanárnak 25 éves tanári jubileumának azonban méltó hivatásának most felel meg teljesen a midőn 10 éves beszámoló közgyűlésünk alkalmából, mintegy felszenteljük és Önöket tisztelt kartársaim saját otthonunkban lelkem mélyéből üdvözölhetem.

Ezen alkotásunk létre hozásánál igénybe kellett vennünk minden mozgatható erőt és segítséget és örömmel jelenthetem, hogy a jó akarat és áldozat készségnek oly impozáns megnyilatkozását tapasztaltuk, mely bennünket örök hálaóra kötelez.

Ezen épület megvalósításában első sorban az alapítókat illeti meg a köszönet. A nemes város, „Debreczeni Első Takarékpénztár“, „István gőzmalom“, Ipar- és kereskedelmi kamara, az Osztrák Magyar Bank, nagyobb alapítványai egy az egyes pénzüzetek, czegek alapítványai, melyek összesen 69,400 frtot tesznek ki, valamint az adományozók 4085-73 kr.-nak hozzájárulásával tudtuk megkezdeni az építkezést. Köszönet illeti még azonban a gyűjtő bizottságot, annak elnökét Szabó Kálmánt és jegyzőjét dr. Szántó Sámuel urat, kik fáradságokat nem ismerő buzgalommal és körültekintő tapintatos eljárásukkal nagyban hozzá járultak a szép eredmény kivívásához.

Az építés befejezte alkalmával még nagyobb kötelesség teljesítése állott előttünk, meg volt a nagy szabásu épület és gondoskodni kellett annak berendezéséről és felszereléséről, hogy a tanítás sikere biztosítva legyen, nem különben tanárikarunk anyagi helyzetének javításáról és mindazon kellékekről, melyek most már a czélszerű és nagyobb épületnek kiegészítő követelményeit képezik.

E részben igénybe kellett venni a kormányhatalom segítségét és azért 1893. év nov. havában küldöttségileg kérelmet tük az akkori nagyerdemű vallás és közoktatásügyi miniszter gróf Csáky Albin urnál évi segélyünk felemelését.

Ezen küldöttségben erős pártfogókra akadunk Thaly Kálmán, dr. Király Ferencz városunk orsz. gyűlési képviselőiben továbbá Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelőben.

Kérelmünk indokainál fogva felkötötte a nemes ember barát és miniszter figyelmét és megígérte hathatós támogatását, melyeket azonban csakis méltó utóda Wlassics Gyula miniszter ur valósíthatott meg, kinek azóta folytonosan jó akaratával találkozunk, ha akadémiaink és szakoktatás terén hozzá fordulunk.

Jól eső kötelességet teljesítek tehát, midőn ezen nagy horderőjű támogatásért a volt és a jelenlegi miniszter uraknak a legmélyebb köszönetet nyilvánítom, valamint nagy mérvű segítségükért az eredendő eléréséhez Thaly Kálmán, dr. Király Ferencz és Eötvös K. Lajos uraknak örök hálámát fejezem ki.

Szívem mélyéből, eredő köszönettel adózom, munkálkodásomban közvetlen segítő társainknak és mind azoknak kik odaadással támogattak engemet ezen nehéz időkben. Nem különben a napi sajtó érdemes munkásainak is, mert nagyban hozzájárultak ők is ahhoz, hogy ily kedvező eredménnyel számolhatok be.

Különösen ki kell emelnem dr. Király Ferencz titkárunk érdemeit, ki egész életek és tehetségek osztályunk érdekeinek munkásságában töltöttek el.

Mindenkor kész örömmel és szakértelemmel párosult lekötelező szívevel teljesítette kötelességét valamint érvényesítette befolyását ügyeink elintézésébe, sőt jelentésünk elkészítésében ki mutatta mennyire egyet érez velünk és ezen munkájával is tiszteletet szerez nekünk.

Dr. Beier Ferencz igazgatónk érdemeit is ki kell emelnem, az ő működésének nagy jelentősége van a siker elérésében. Az ő szívós kitartása és buzgó működése valamint szak értelmű nagy segítségemre volt az építkezés megkezdésében, és szakszerű keresztül vitelében, fáradságot nem ismerő működésével pedig tanintézetünknek egy oly áruismereti szertárt sikerült beszerezni és majdnem teljesen díjmentesen, melylyel méltán dicsekedhetünk.

Tanári karunk ügyszeretete teljes mérvben elismerést érdemel és különösen Szojka Gyula és dr. Szánthó Sámuel urak a millenniumi értesítő szerkesztésével tanintézetünk állapotáról oly mével gazdagították a szakirodalmat, mely a hivatott körök előtt is méltó elismerésben részesült. Köszönettel tartozom Fábrián L. Mór tanár urnak is, aki a millenniumi kiállításon bemutatott és szakszerűen összeállított áruismereti és technológiai mintagyűjteménnyel akadémiainknak „elismerő oklevelet“ szerzett.

Elismeréssel kell adóznom Potonesik Ignác urnak is, ki akadémiaink tornatanítását oda fejlesztette, hogy a hivatott tényezők itélete szerint: akadémiaink a tornatanítás tekintetében is első helyen áll.

Társulati választmányunk iránt a legmélyebb hálaérzettel eltelve fejezem ki köszönetemet, minden időben tanusított megtisztelő bizalmukért. Különösen Novelly Ede urnak, a felügyelő bizottság elnöki teendőinek buzgó ellátásáért, Kovács Mihály urnak, a kórház felett sok éven át teljesített gondos felügyeletéért, Handtel Vilmos, Vágó Andor, Benyáts Biró József urnaknak, a könyvelői és pénztári teendőkben való szakavatott működésükért, Des Combes Henrik urnak jogtáncososi munkásságáért. Valamint az utóbbi időkben Bárdos Géza és Tikos József urnaknak, a könyvelést átalakító munkálatoknak sikeres megvalósításáért.

Kegyelettel emlékezem meg elhunyt elnök társam, Stenezinger Károly urnak sok évekre terjedő munkásságáról. — Legyen áldott emlékezte.

El nem mulaszthatom végre a mély tisztelet- és odadó szeretetem kifejezését nyilvánítani elődöm Szepessy Antal urnak, ki engemet 10 évvel ezelőtt érdemesített arra, hogy Önöknek mint utódját ajánlatba hozott. Az ő érdemei előtt meghajolhatunk. Örömmre szolgál Önökkel tudatni, hogy volt elnökünk arcképét lefestettük és azt méltó helyére ezen otthonunkban el is helyeztük.

Most pedig fogadják tisztelt pályatársaim legforróbb köszönetemet bizalmukért melylyel engem megtisztelni méltóztattak és mely által alkalmat adtak nekem megtehetni kötelességemet osztályom érdekében és lelkeim mélyében felköltöni azon érzetet, hogy minden pályának ha szolgálatot teszünk közvetlenül osztályunk érdekeinek, egyszersmint közszolgálatot is teljesítünk és imádott hazánk boldogulására működünk közre. Egyben kérem Önöket, hogy jövőre jelentésünkben foglalt indítványainkhoz képest igyekezzünk karöltve együtt munkálkodni és összetartásunk által azon helyzetet melyet kereskedő osztályunk szeretett városunkban elfoglal mindenkor hazánk kereskedelmi felvirágoztatására nem különben városunknak ugy szellemi, mint anyagi boldogulására méltóan felhasználni.

Az elnöki megnyitó beszéd elhangzása után dr. Király Ferenc főtitkár konstatálván, az ülés határozatképességét elnök az ülést megnyitja s a jegyzőkönyv vezetésére Bárdos Géza másodtitkárt, hitelesítésre pedig dr. Király Ferencet, Varga Lajost és Falk Lajost kéri fel.

A betérjesztett és dr. Király Ferenc titkár által szerkesztett jelentést és Bárdos Géza másodtitkár által készített zárszámadást tudomásul vették, ezzel kapcsolatosan a választmányok ugy a számadást mint összes intézkedéseit illetőleg a felmentvényt megadták.

A mérlegben kitüntetett 37.726,35 frt.-nyi eredmény egyenlegből Zádor Lajos elnök indítványára 10.000 forint a szükséglet szenvedő tagtársak segélyezésére szolgáló segélyalap — majdan menház létesítésére; 10.000 frt. rendelkezési alapra, 15077,81 frt pedig a társulati tőkének 40.000 frtra való kiegészítésére fordított; a fennmaradó 2654,54 frt. pedig új számlára előre vezetett.

A társulat tulajdonát képező kórház épület eladása árából befolyt összeget 10.000 frtra kiegészítve a kereskedői betegsegélyező egyesületnek kórház építés céljára átbocsátották.

Dr. Király Ferenc imént említett határozattal létesített segély alapot a maga részéről 1200 frtos alapítványával gazdagította.

A közgyűlés elhatározta továbbá, hogy a társulat újja szervezése egy éven belül végrehajtsák.

Miután még a közgyűlés Szántó Győző lendülettel beszédben tett indítványára Zádor Lajos elnöknek és dr. Király Ferenc titkárnak valamint a választmányoknak a múltban kifejtett odaadó munkásságáért köszönetét kifejezte, megajánlta a tiszteletet, a melynek eredménye a következő:

Elnök: Zádor Lajos, alelnök: Kardos László, választmányi tagok: Bechert Manó, Erber Vilmos, Gaszner Károly, Kovács Mihály, Mayer Emil, Sesztina Lajos, Szabó Kálmán, Szabó Miklós, Szepessy Antal, Vágó Andor, Szántó Győző, Szent-Királyi Tivadar, Falk Lajos, Varga Lajos, számvizsgálók: Benyáts Emil, Handtel Vilmos, Stern József.

A városi dalegylet közgyűlése.

Debreczen, márczius 7.

A debreczeni dalegylet rendes közgyűlése is tegnap folyt le a városháza nagy termében. Lelkes ovációkban részesült az egyesület örökös diszelnöke Lengyel

Imre. A gyűlést ő és Márk Endre elnök vezerte.

Az évi jelentést Krasznay Ferenc titkár olvasta fel. E jelentés tüzetesen ösmerteti azt a fáradságtalan tevékenységet, a mely a dalárdát mint mindig, ugy az elmúlt évben is olyan szépen jellemzi. Ámbár a múlt év eseményei közül a kimagasló, általánosabb érdekekkel is jelentőséggel bíró délvidéki és belgrádi hangverseny körutát az egyesület jeles pennája Péter Gábor külön füzetben is megírta, melyet megküldtek saját kívánságuk folytán Sándor szerb királynak, Milánnak, továbbá a szerb követségeknek és belgrádi szerkesztőségeknek, mindazáltal az évi jelentés is hosszasan foglalkozik e kedves emlékü utazással, mely a magyar dal dicsőségét terjesztette idegen ajku népek és nemzetiségek között.

Jóteknység 430 frtot kaptak az akkor rendezett hangversenyekből, három városból pedig nincs tudomása az egyesületnek, a tiszta jövedelem mennyiségéről.

Főlemlíti a jelentés a hazaérkezéskor talált lelkes fogadtatást is, valamint azt, hogy a dalárda azóta is folyton ápolja az utközben tapasztalt testvéries szeretetet és barátságot.

Majd elsorolja azon ünnepélyes alkalmakat, amelyeknél képviseltette magát vagy pedig közreműködött.

Büszkeséggel szól a tagok lankadatlan buzgalmáról, összetartásáról, amelyben a dalegylet eráje rejlik.

Kiemeli az utolsó tíz esztendő kulturális szempontból jelentős eseményeit, az 1888-ban 1889., 1895-ben és 1896-ban az ország különböző részeiben tett hangverseny körutakat. Mindezek méltóvá teszik e tisztelet arra, hogy a történetét Péter Gábor megírja.

Ellene nyilatkozik a jelentés a két évenként rendezeteni szokott orsz. dalversenyeknek, amelyek anyagilag meggyöngyítik a tag egyesületeket, erkölcsileg pedig kevés elismeréssel járnak. Elég ha tíz évenként tartatnak orsz. dalversenyek. Sürgeti egyúttal a jelentés az általa fölvetett kerületi dal-arszövetségek létesítését.

Végül az egyesület anyagi állapotára térvén át, megemlíti, hogy a dalárda ingóinak leltári értéke 3416 frt, készpénz vagyona 3972 frt. Van 41 tiszteletbeli, 63 alapító, 426 pártoló és 49 működő tagja.

A szép jelentést éljenzéssel vették tudomásul s az abban indítványozott több rendbeli köszönetnyilvánításokat elhatározták. A költségvetést 1970 frt bevétellel és 1790 frt kiadással megállapították. A múlt évi bevétel 7120, a kiadás 2148 frt volt. E szerint a maradvány 3972 frt.

Legutoljára a tisztújítást ejtették meg. A titkár a régi maradt, ami nagy lelkesedést keltett. A gyűlést a dalárda jellegének elnéklésével fejezték be.

Este a Dréher csarnokban nagy áldomást ittak.

Az ipar- és kereskedelmi bank közgyűlése.

Debreczen, márczius 7.

E pénzintézet harminczegyedik közgyűlésére az évi jelentésben, a mérleg megállapításán és a nyereség felosztásán kívül az alapszabályok módosítása is ki volt tűzve. Azonban ez utóbbi tárgyat egy későbbi rendkívüli közgyűlésre kellett halasztani, mivel az alap szabályszerű 750 részvény nem volt képviselve.

A gyűlést Sesztina Lajos elnök vezette s miután a határozathozásra való képességet megállapította (521 részvény volt képviselve 487 szavazatra jogosítva) — a jegyzőkönyv vezetésére dr. Kola János orsz. képviselő jogtanácsost, hitelesítésére s a szavazatok összeszámolására

dr. Legányi Gyulát, Berger Vilmost és Kovács Gyulát kérte fel.

Az igazgatóság jelentése az előző évnél kedvezőbb forgalomról számol be, ami a közönség bizalmának növekedését mutatja. Azonban a mostoha viszonyok folytán előállott több rendbeli veszteségek miatt nagyobb összegeket (tizenkettőezer forintot) kellett leírni. Ez okozta, hogy a tiszta haszon csupán 7692 frt 99 krt melyre nézve azt javasolta az igazgatóság, hogy az alaptőke 4 százalékos kamatozására 6000 frt, a felügyelő bizottság díjazására 300 frt fordítsassék, a fennmaradó 1362 frt 99 kr. pedig a rendes tartalékhoz csatoltassék. A 12. szelvények beváltása márcz. 7-én kezdődjék.

A mérlegben kimutatott 1,922352 frt 99 kr. vagyomból 467145 frt az ingatlanokra, 442126 frt folyó számlákra, 816593 frt váltótárczára, 115143 frt előlegek, értékpapírok, arany ezüstművekre esik. A teher rováson: részvénytőke 150.000, tartalékok 58163, törlesztési kölesön 134661, betétek 1,197433, visszleszámított váltók 351961 frtal szerepelnek.

Bechert Manó azon indítványa, hogy az igazgatóság által osztalékra javasolt 6000 frt is a bizalom erősítése s az intézet érdekében a tartalékokhoz, különösen pedig az ingatlanok törlesztési tartalékához csatoltassék), némi vitát keltett, amelyben az indítványozón kívül Geiger Simon, Sesztina Lajos és Rochlitz Arthur vettek részt.

A közgyűlés 415 szavazattal 121 ellen az indítványt elvetette s az igazgatóság javaslatát fogadta el.

A mérleget is megállapították s azután az igazgatóságból kilépett Varga Ferencet és ifj. Csanak Józsefet újra megválasztották; valamint a felügyelők is megmaradtak: Schmid Agoston és dr. Moskovics Jenő. A leköszönt Mayer Emil helyett pedig Lewitter Miksát választották meg.

Presbiteri közgyűlés.

Debreczen, márczius 7.

Az ev. ref. presbiterium tegnapi közgyűlésén 44 számból álló tárgysorozat várt elintézésre, de a hosszú napi rendnek csak felét tárgyalták le. Kiss Aron püspök és Simonffy Imre főgondnok elnököltek. Nehány új presbiter és az egyházközségi bírósági tagok eskütele a Komlóssy Arthur városi főjegyző presbiter amaz indítványának elfogadása után, hogy a közgyűlési tárgysorozatok ezentul kinyomattassanak, Dávidházi János esperes körlevele folytán

Márczius 15. megünneplése

került szőnyegre.

Ez új korszakot nyitó nap ötvenedik évfordulójának méltó megünneplését Kiss Aron püspök külön körlevélben ajánlotta az esperesi kar utján lelkészársainak hazafias gondjai közé. Az ügysz Kiss Albert, dr. Nagy Zsigmond és Szinay Gyula szólottak és tettek az ünneplésre nézve indítványokat, melyek alapján elhatározta a presbiterium, hogy márczius 15-én d. e. 10 órakor a nagytemplomban ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet tartassék, az egyház összes épületei pedig fellobogtassanak. Kimondatott az is, hogy ámbár néhány évvel ezelőtt már elrendeltett e nagy napnak az egyház összes iskoláiban való állandó megünneplése, tekintettel az 50-dik évfordulóra, a tanítótestület újból felhívatik, hogy e nap jelentőségét növendékeikkel most is megértessék és megünnepléssék.

A többi tárgyak közül főlemlítjük ezeket:

A presbiterium örömmel és köszönettel fogadta a városi tanács amaz átiratát, a melylyel a nagy templom renoválása

alkalmából a városi közgyűlés által templom javításra ajándékozott 70,000 drb. téglából megmaradt 30000 drbot a Kossut-utcai templom terrássa kijavításához engedte át.

A népiskolai vegyes bizottság egyházi tagjait felhívják, hogy a tantermek túlszűfolttsága megszüntetésére és a központi elemi iskola építésére nézve f. évi június 1-jére javaslatot adjanak. Együttal megkeresi a presbiterium a városi tanácsot, hogy ugyanazon bizottság városi tagjait hasonló irányban való eljárásra utasítsa.

Az egyházi számvevő jelentette, hogy az 1898. évi egyházi adók és közalapi járulékok kivetése elkészült. A presbiterium a kivetések elleni esetleges felszólalások határidejét márczius 21-28. napjaira tűzte ki.

Majd elfogadták az új egyházi szolgák felfogadására, valamint az egyháziak s harangozók teendői szabályozására vonatkozó küldöttségi javaslatot.

A presbiterium végül utasította Tóth Béla építész vállalkozót, hogy a nagytemplom renoválása alkalmával az emlékkertben történt rongálásokat hozassa helyre.

Debreczen a múlt hónapban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap d. u. tartotta márcziusi rendes ülését gr. Degenfeld József főispán elnöklése mellett.

Igen sok folyó ügy került szőnyegre az alább kivonatosan ismertetett előadói havijelentéseken kívül. Legidősebb a mezei munkásokról szóló törvény végrehajtására vonatkozólag a bizottság azon határozata, mely szerint helyesli és jóváhagyás végett a miniszterhez felterjeszti, hogy a tanács elsőfokú hatóságként Kálmánchelyi Mórt, helyettesül Szentpétery Ferenczet, a munkás igazolványok kiállítására és a szerződések kötésénél közreműködésre Simon Miklóst, helyettesül Szombati Jánost küldötte ki. Ugyancsak e törvényt illetőleg a II. fokú bírósági teendők ellátására az albizottságot ilyen módon alakította meg a közigazgatási bizottság: elnök a főispán, helyettese a polgármester, rendes tagjai: Nemes Kálmán, Lengyel Imre, Kovács József, dr. Kola János, póttagjai: Sesztina Lajos, Márk Endre, Pálffy Gábor, Jámbor Ferencz. Az albizottság előadójául a polgármester Király Gyulát, jegyzőjéül Szabó Kálmánt nevezte ki.

A havi jelentések adatai közül főleg emlíjük ezeket: A rendőrség februárban 166 egyént tartóztatott le; a tolonczok száma 102 volt. Iparigazolványt 26 egyén kapott. A helyőrség 1963 emberből állott 408 lóval. A lakosság 70405 frt állami adót, 776 frt tűzi-, és 1358 frt alamizsnavaltságot, 1815 frt 15 és 8544 frt 32 százalékos pótdót, 3873 frt utadót fizetett.

A közegészségi állapot kedvezőtlenebb volt mint januárban, noha heveny fertőző kórok szörványosan fordultak elő. Született 185 gyermek, meghalt 160 egyén. Házasságra lépett 60 pár.

A tanfelügyelő bejelentette, hogy a közoktatásügyi miniszter hajlandó szaktanítói rajztanfolyamot szervezni Debreczenben, ha lesz állami középipar tanoda.

Államadó fejében összesen 86104 frt. folyt be s a város összes adóhátraléka 241725 frt. A bélyeg 52113, a jogilleték 10090, dohányozás 57154, a határvám 6192, a fogyasztási és ital adó 26292 frt. jövedelmet hozott a kincstárnak.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Stefánia kir. hercegnő betegsége.

Budapest, márcz. 7. (Érkezett délután 2 óra 35 perczkor.) Bécsi távirat jelenti Stefánia királyi hercegnő állapotában szerencsés fordulat állott be. A javulás vasárnap és az éjjel tartós volt. Délelőtt Ő felsége a király meglátogatta. Nehány szót is mondott, egészen érthetően. Most már biznak a felgyógyulásában.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

— Az egyházkerület költségvetése. A

tiszántúli ev. ref. egyházkerület költségvetést előkészítő bizottsága szombaton délután tárgyalta az egyházkerület költségvetését. A kimutatás szerint a bevétel 52750 forint 62 krajczár, kiadás 39028 forint 36 krajczár, felesleg marad 15212 forint 7 krajczár.

— A pályaudvar kibővítése. Tavasz nyitával nagy erővel folytatják a debreczeni főállomás kibővítését. Program szerint az idén feltöltik az új raktárak területét, a népkert mögött elkészül a posta és táviró hivatal pavillonja s keresztül hidalják a légszuszgyár előtt elfutó sínpárokat, az ott rendkívül élénk koesi és gyalog forgalom akadálytalan lebonyolítása végett egy hatalmas vaszerkezetű viadukttal, a melynek a város felől kettős feljárója lesz. A városi tanács is elvállal kötelezettségénél fogva még az idén megcsináltatja a népkert mögött az új koesutat, miáltal az állomás felé irányuló forgalom meg fog oszlani Nagy- és Kis-Várad utczák között. A népkert hátsó részén, a hol eddig árnyas gyermek-játszóter volt, már nagy részben kivágták a fákat és bokrokat.

— Esküvő. Diszes esküvő volt ma délután három órákor, Lukács Zsigmond közöshadseregbeli főhadnagy Bécsben, ma délelőtt kötött házasságot a debreczeni anyakönyvi hivatalban Kovács Laura kisasszonnyal, Mácsay Sándor főiskolai énektanár leányával. — Az ifju pár az egyházi házasságot Dicsőfi József ev. ref. lelkész előtt kötötte meg. A menyasszony édes atyja néhai Kovács István vármegyei pénztáros volt.

— A zenede matinéja. Vasárnap délelőtt az alsóbb osztályú növendékek haladását mutatta be a zenede. Igazán lelket vidámító öröm volt nézni őket, mily szabatosan, hogy úgy mondjam értelmesen tudták lejátszani az érdekes műsort. A zenenevelés főfeltétele a taktusérzék mindegyiknél jól ki van fejtvé, az előadási képességre suly helyezve s a kéztartás és vonóvezetés sem hagy kívánni valót. Meglepő, hogy nemesak a haladók, de az első osztálybeliek is mily fokát a zenei intelligenciának árulják el. Sajnáljuk, hogy egyenként fel nem sorolhatjuk a kis törekvőket, de terünk ezt nem engedi, azonban szívesen és örömmel konstatáljuk, hogy a zenede a legkitünőbb tanerőkkel bír.

— Vizvezetési előmunkálatok. A földmivelésügyi miniszter tegnap leírott a városhoz a kereskedelmi és iparkamara ama panaszló felterjesztése következtében, hogy a vizvezetési előmunkálatoknál Bauer és társa helybeli kutfuró vállalata mellőztetett. A miniszter erre azt feleli, hogy ő tavaly itt járt szakközegének véleménye korántsem tárgyalja a vizvezeték mikénti létesítését; csupán a tervezéshez szükséges tanulmányok miként való megindításáról értekezik. Ennélfogva a kamara feliratában és a Bauerék emlékiratában felhozottak most még nem aktuálisak. A magán vállalatok adatainak felhasználásáról csak akkor lehet szó, mikor a tervezéshez szükséges előmunkálatok megindultak. Az pedig, hogy az előmunkálatokhoz szükséges kutató furásokat a város házilag vagy vállalat útján eszközölteti-e, ez olyan adminisztratív és pénzügyi kérdés, melynek eldöntése teljesen a város közönségétől függ. Egyébiránt a miniszter megköszöni a kamarának a felküldött adatokat s azokat esetleges felhasználás végett kiadta a közegészségügyi mérnöki osztálynak.

— Ajándékok a Csokonai-kör múzeumának. A Csokonai kör erekleve tára újabb két nyomtatvánnyal gazdagodott. Egy selyemre nyomtatott színlap az egyik, amelyet Mátrai Laura, akkor ünnepelt színésznő 1857 január 27-ére kitűzött jutalomjátéka alkalmából nyomattak tisztelői. E napon premier is volt a debreczeni színházban. Obernyik Károly Brankovics Györgyét akkor adták nálunk először. A szereplők között egy műkedvelő is volt: Farkas ur. A színlapot Dávid Mihály ev. ref. tanító ajándékozta. A másik régiség mely Harmathy Pál antiquarius ajándéka, közelebről érdeklő a Csokonai kört. A debreczeni kellegium tanárai védekeznek benne azon támadások ellen, amelyeket az akkori sajtó (1835-ben) amiatt intézett ellenük, mert vaskalapos okoskodással megtiltották a tanuló ifjuságnak, hogy Csokonai siremlekkére saját körében külön gyűjtsön adományokat, amire Péczely József professor buzdította őket.

— A „Polgári-kör” közgyűlése. A múlt hó 20-án tartott közgyűlés tárgyszorozatáról szavazó tagok hiánya miatt elmaradt pontot — az alapszabály módosítását — a tegnapi közgyűlésen tárgyalták.

— Távirat a börtönről. Az Arany Bika szálló kávéháza részéről fölkértünk annak közlésére, hogy a kávéházban azt az új intézményt honosították meg, hogy a börtönről naponként távirati értesítéseket küldetnek a terményárakról. A börtöni táviratok délben 1 órákor érkeznek meg és fekete kávéval már olvashatók.

* Bűnügyi végtárgyalások. A hét folyamán a debreczeni törvényszék büntető tanácsa előtt a következő bűnügyekben fognak ítélni.

Hétfőn ifj. Lazányi István ellen, — m. okirathamításért, — Lévi Mátyás ellen, — sikkasztás büntetéseért, — Farkas József ellen, — vétkes bukásért.

Szerdán Grózer Ede ellen, hamis eskü büntetéseért, Csibi István ellen lopás büntetéseért.

Csütörtökön Sipos József és társai ellen, hatóság elleni erőszakért P. Szűcs Sándor ellen, — rágalmozás vétségéért özv. Pozsgai Sándorné ellen gondatlan-ságból okozott emberölésért, Sári Etelka ellen összbüntetés. Ugyanaz nap másod- és harmadfokú ítélethirdetések is lesznek.

Pénteken Rázsó Gábor s társai ellen s.-t. sértés büntetése, Megyesi Dániel ellen lopás büntetéseért.

— **A dalárda lakomája.** A debreczeni dalegylet tagjai, közvetlenül a tegnapi közgyűlés után, felette kellőmés házi mulatságot rendeztek a „Dréher“-féle sör-esarnok éttermében. Este hét órakor már dalárokkal volt megtöltve a terem. Vascsora alatt már kezdetét vette a pohárköszöntők egész sorozata. Elsőnek *Oláh* Károly városi tanácsnok állott fel, éltetvén *Márk* Endre dalegyleti elnököt, maga *Márk* Endre mondott igen szellemes, fordulatos pohárköszöntőt a jelen levő hölgyekre. *Lengyel* Imre a dalegylet működő tagjait, *Kiss* Sándor a választmányt, *Cziffer* Nándor *Krasznai* Ferenczet éltették. A dalegylet tagjai jobbnál-jobb, szebbnél-szebb, dalokra gyújtottak, énekelve azok mindenből szokott jókedvvel, lelkesedés és szabadsággal. Kiemelkedő része volt az estélynek az ujonnan belépett tagok felavatása mely abból állott, hogy mindenik egy általa szabadon választott dalt énekelt. — Ennek megtörténte után a humoráról híres *Torday* atyamester elé járultak, ki is ünnepélyes színezetű beszéd kíséretében igttatta be őket a tagok sorába. Képtelen a nyelv kifejezni, a toll leírni azt a jó kedvet, mely a társaság minden egyes tagját áthatotta. A jó kedv a vidámság tetőpontra lépte alkalmával állott fel *Márk* Endre elnök s hozta tudomására a jelen voltoknak, minélfogva a szintén jelen volt *Horváth* Jánosné urnó 100 koronát adott át neki, a dalegylet pénztárába való juttatása czéljából. A jó példa követésre talált. Kevés vártatva egy újabb jelentéssel állott elő az elnök, mely szerint tudatta, hogy *Bartha* Mihály ur és neje az alapítók sorába való felvétellel jelentkezett; a 100 korona alapító tagsági díjat kezeihez azonnal át is szolgáltatták. E minden tekintetben remekül sikerült hazafias jellegű mulatság csak a hajnali órákban ért véget.

— **Az izr. szentegylet közgyűlése.** A *Chevrá* Kadisa izr. szentegylet tegnap d. u. tartotta meg tisztújító közgyűlését. A gyűlést *Biedermann* József, az egylet eddigi érdemes elnöke nyitotta meg s miután ismételtén kijelentette, hogy ragaszkodik ahhoz, hogy az elnöki tisztséget nem fogadja el; arra kérte megválasztandó elnököt, hogy az egylet érdekeit szíven viselje s az összetartást még szorosabbá fűzze a tagok között s hogy az egyletet az ősi hagyományokhoz híven ugyan, de a mai modern szellemnek megfelelően vezesse. Ezután *Popper* Mór dr. ügyvéd elnöksége alatt a tisztújítást ejtették meg. A választók legnagyobb része, daczára *Biedermann* kijelentésének, továbbra is őt őhajította az egylet élén mit bizonyít az, hogy *Kohn* Adolfot tiz szótöbbséggel választották csak meg. Alulok lett *Csengeri* Ferenc, pénztárnok *Rosenfeld* Márton, ellenőr *Hochfelder* Jakab, gondnok *Klein* Márton, ifj. *Kupfer* József, ifj. *Kellner* Dávid, jegyző *Kuthi* Zsigmond. A közgyűlés *Balkányi* Miklós dr. indítványára a volt elnöknek s tiszviselőtársainak buzgó s érdeműs működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

— **Öngyilkos mezőr.** Nagy bánata lehetett *Szilágyi* Sándor hortobágyi mezőrnek. Tegnap este körutját végezte s a csárda mellett, mikor már a nagy pusztaság lakói nyugalomra tértek, szolgálati fegyverével szíven lötte magát. Egy másik társ *Gál* Mihály mezőr talált rá ma hajnalban. *Szilágyi* már nem élt. Véresen, kihűlt testtel, mozdulatlanul feküdt a földön, mellette hevert a gyilkos fegyver. A mezőr jelentést tett *Farkas* Berti mátai biztosnak, ki az öngyilkosságról értesítette a mezőrendőrkapitányságot, honnan már a vizsgálat megejtése végett ki is mentek helyszínére.

— **Juhok kihajtása a Hortobágyra.** A gazdasági bizottság *Király* Gyula tanácsnok elnöklése mellett tegnap d. e. tartott ülésében a juhok kihajtására nézve abban állapodott meg, hogy annak a tanácsnak márczius hó 11-dikétől kezdve javasolja megengedését. Ezenkívül az új vásárendtartás felett tanácskozott hosszasan a bizottság.

— **A sorozás napjai.** A sorozó bizottság Debreczenben ápril hó 21 től 26-ig működik. Ápril 21-ikén elő áll az I-ső korosztályból (1877-ben szülöttek) A-tól 200 sorszámmal Ápril 22-én az első korosztály hátralevő része vagyis a 201-től 328 sorszámmal bírók és az 1876-ban szülöttek (II-ik korosztály) közül az 1—106 sorszámmal bírók ápril 23-án a második korosztály hátralevő része vagyis a 107—367 sorszámmal bírók ápril 24-én, vasárnap szünet. Ápril 25-én elő áll az egész III-ik korosztály (1875. évben szülöttek), ápril hó 26-án azon idegen illetőségű mind 3 korosztálybeli védkötelesek, kik a helybeli sorozásra megjelenésre idéző jegyet fognak kapni és a törődöttséggel jelentkezett népfölkelők. *Oláh* Károly s k. tanácsnok.

— **A társas estélyek jövedelme.** A következő nyilvános számadás közlésére kértünk fel: A Debreczeni Jótékony Nőegylet által e béli évadban 1897. decz. 18, 1898. jan. 15. és február 12-én rendezett társas estélyeken az összes bevétel volt:

a három estélyen	1107.10
az összes kiadás	359.70
maradt tiszta nyeresemény	747.40
Ennek fele illeti a nőegylet pénztárát	373.70
másik fele a népkonyha pénztárát	373.70
	747.40

Ezen estélyeken felülfizettek: *Augsburgi* légszeszgyár igazgatósága 20 frt, özv. *Polgár* Gyuláné utján 11 frt, dr. *Kola* Jánosné, *Kállay* Ottóné, *Csikós* Sándor dr. *Tóth* Sámuelné 6—6 frt. *Szabó* Kálmáné, *Zalay* Tallián báróné, *Hegedüs* János (Turkeve), *Aron* Manóné, *Röszler* Richárdné, *Mihalovics* István, Sz. *Szabó* Józsefné, dr. *Kaszanyitzky* Endréné *Josinezy* Miklósné báróné, *Lovassy* Károly 5—5 frt. *S. Szabó* Józsefné, *Dessewffy* Mariané grófné 4—4 frt. *Örvényi* Ottóné, *Biedermann* József, *Veesey* Zoltánné, *Szabó* Mihályné, *Szilassy* Ottóné, ifj. *Kaszanyitzky* Andorné, özv. *Szabó* Sándorné, özv. *Hegy* Mihályné, *Szikszay* Lajos, *Boczko* Sámuelné, *Tóth* István építész, özv. *Láposy* Ferenczné, *Lichtschein* Menyhértné, *Csiffy* Katalin, *Holländer* Gyula, *Horváth* főhadnagy, *Körmendi* Riesz Lipótné, 3—3 frt. *Szabó* Sándorné, *Paczelt* János, *Lévay* Ferenc, *Márk* Endre, *Tüdös* János, dr. *Tóth* Gergely, *Jekelfalussy* tábornok, *Degenfeld* Ottó grófné, id. *Csanak* József, özv. *Bodó* Sámuelné, özv. *Fried* Károlyné, *Márton* Imre, *Szabó* Mihály, *Harstein* Kálmáné, *Weisz* Menyhértné, *Weisz* Léviné, *Weszprémy* Zoltánné 2—2 frt. *Hegedüs* Pálné, *Weisz* Mórné, *Szliuka* Paula és *Szell* Mór 1 frt 50—1 frt 50 kr. *Özvegy* *Fényes* Gyuláné, *Kempf* József, dr. *Benedek* János, dr. *Medgyaszai* Sándor, özv. *Tomanóczy* Ferenczné, *Bartók* Agostonné, *Herodek* Sándor, *Stiber* Jánosné, *Taffler* Ignátné, *Tóbi* Józsefné, *N. N.*, *Darvay* Ferenczné, (*N.-Várad*), 1—1 frt. *Jámbor* Jánosné, *Gyuricsk* Jánosné, *N. N.* 50—50 kr. *Ferenczy* Bálint 20 kr.

Midőn fenti adományozóknak az egylet hálás köszönetét fejezem ki, egyuttal elismeréssel adózom a t. városi tanácsnak, mely a Bika-szállodában a szokásos füstpénz ez estélyeken elengedte; továbbá *Schmiedt* Soma zongoragyáros-

nak, ki az első és második és Nagy Zoltán tanár urnak, ki a harmadik estélyen zongorát díjtalanul volt szíves szálítani, végül pedig e helyen is legnagyobb köszönetét fejezi ki az egylet a szíves közreműködőknek, kik felléptükkel az estélyek szellemi és anyagi sikerét előmozdítani szívesek voltak.

Debreczen, 1898. február 27.

Szücs Kálmán,
nőegyleti pénztárnok.

— **Elszámolás** a debreczeni izr. betegsegélyző és ápoló nőegylet 1868. február 26-án tartott tea-estély bevételeiről és kiadásairól:

I. Bevétel: 1. Belépti jegyekért 378 frt. 2. Felülfizetésekért 390 frt. 3. Virágelárusításból 45 frt. 4. Pezsgő 160 frt. 5. Fekete kávé 11 frt 60 kr. 6. Czukrázda jövedelem 22 frt 90 kr. 7. Tea-sátor 53 frt 50 kr. 8. Fiumei csokoládé sátor jöv. 20 frt 50 kr. Összesen: 1081 frt 50 kr.

II. Kiadás: 1. Rendőri engedélyért 8 frt. 2. Posta bélyegért 9 frt 80 kr. 3. Diszitést 39 frt 62 kr. 4. Rendezői jelvényekért 5 frt 9 kr. 5. nyomtatványokért 31 frt 50 kr. 6. Zenészeknek 20 frt. 7. Fodrászné 5 frt. 8. Szolgálat, borravalók 17 frt. 9. Táncsterem és edényekért 109 frt 67 kr. 10. Pezsgő és borokért 148 frt 15 kr. Összes 393 frt 83 kr, tiszta jövedelem 687 frt 67 kr, egyutt 1081 frt 50 kr. tiszta jövedelem 687 frt 67 kr, azaz Hatszáz nyolcvan hét forint és 67 kr. Midőn ezen elszámolásunkat köznyilvánoságra hoztuk s a 687 frt 67 krt kitevő tiszta jövedelemnek pénztárunkba történt befizetését igazoljuk, egyszersmind hálás köszönetünköt fejezzük ki a sátrakban, az elárusítás körül nagy buzgalommal kifejtett hölgyeknek és virágot elárusító kisasszonyoknak, valamint az egész rendezőségnek és a felülfizetést eszközöző nagylelkű közönségnek.

Debreczen, 1898. márczius 4-én. A debreczeni izraelita betegsegélyző és ápoló nőegylet nevében: dr. *Balkányi* Miklósné elnök. *Baum* Miksáné pénztárnok.

x **Heiman** és **Halmágyi** legnagyobb női felöltők áruházában a tavaszi ujdonságok dus választékban megérkeztek.

SZINHÁZ.

Két tacsó.

(Regényes francia színmű 7 képb. Irta: *Decourcelle* Pierre, fordította *Komor* Gyula. Először adták a debreczeni színházban márc. 6-ikán.)

Azok a boldog francia írók nemesak a saját nemzetüknek, hanem az egész világnak irnak, mivel a francia nyelv nemzetközi és így mindenütt értik, mindenütt érdeklődnek a dolgaik iránt. Így történik, hogy még a jelentéktelenebb írók munkái is átmennek más nemzet irodalmába, anélkül, hogy megtermékenyitenék azt. Tegnap este a francia irodalom egy értéktelen termékét láttuk, a *Két tacsót*. Egy kitűnő ujságíró *Komor* Gyula dr. fordította, a ki jelesebb dolgokra fordíthatná az ő értékes tehetségét és idejét. — A darabot Párisban kétszázszor adták elő és a boulevardok közönsége bizonyosan megnézi még többször, mert teli van azokkal az izgató jelekkel, a melyek bizonyos közönség előtt olyan kedvelt olvasmányává teszik a francia rémregényeket. Szóval a *Két tacsó* nem egyéb, mint egy dramatizált rémregény. Tizenegy óráig tartott a háboroztató jelenetek sorozata. A két tacsó két tehetséges alakítóra talált *Halmi* Margit és *Szabó* Irma személyében, a kik mindent elkövettek, hogy a szinda-

rabot jó játékkal tegyék elfogadhatóvá. Szabó Irma ünnepeltetésben is részesült. Virágosokrot és értékes ajándékokat kapott. Ezt a buzdítást derekasan megérdemli ez a törekvő, fiatal színésznő. Komjáthyne, Fái Flóra, Szathmáry, Feenyery, Sziklav és Szentés tőlük telhetően iparkodtak élvezetes játékkal szórakoztatni. A díszletezés és a rendezés elismerésre méltó.

VIDÉK.

Lelkészválasztás Balmazújvároson. A szomszédos Balmaz-Ujváros magyar ev. ref. egyházában tegnap töltötték be a Papp Sámuel halála által megüresedett lelkesi állomást. Több pályázó közül egyhangulag, közfelkiáltás útján Nyés Endre mezőberényi lelkeszt, a debreczeni kollegium volt kitűnő hallgatóját és szeniorát választották meg. Az új lelkeszre a szociálizmusra és felekezetenküliségre hajlandó községben szép és nehéz feladat vár. De hisszük, hogy az ő egyéni jeles tulajdonai, buzgalma, erélye diadalmasan fognak megküzdeni a bajokkal.

A főbíró leánya megögett. Tisza-Eszlárról csupa szomorú hírek érkeznek mostanában. A czuczilista békétlenkedések miatt alig csillapultak le a kedélyek, már ismét egy megrázó eset keltett izgalmat. Fazekas József főbíró egyetlen szépséges, tizenhétéves leánya, — mint levelezőnk jelenti, — a mint petroleumot töltött volna a lámpába, a gyertya lángjától tüzet fogott, amely oly mértékben harapózott el, hogy a leány testének egy részét összeégette. Fölépüléséhez kevés a remény.

Gyászrovat.

† **Halálozások.** Debreczeni Gábor köztisztviselőben állott iparos szombaton meghalt 78 éves korában. Ma délután 3 órakor temetik a nagyuj-uczai 1605 sz. háztól.) — Súlyos vesztés érte Kuthi Zsigmond izr. tanítót. Egyetlen nővére, ki bajának orvoslása végett B. pestre utazott, ott szombaton jobblére szenderült. — Püspök-Ladányon meghalt Sir Ferdinánd, Venczely Mihály uradalmi igazgató apósa, 78 éves korában. Temetése holnap d. u. 3 órakor lesz.

Mulatságok.

* **Borbélyok és fodrászok batyu mulatsága.** A debreczeni önálló borbélyok és fodrászok márczius 15-én, a Margit-fürdő dísztermében a helybeli népkönyha javára batyu-mulatságot rendez. A meghívó hölgyeknek belépő jegyül szolgál, férfiak azonban a jegyért 1 frt 20 krajczárt fizetnek. Jegyek válthatók az összes fodrászüzletekben. A bál háziasszonyai a következők: Bacher Gyuláné, ifj. Csikes Ferenczné, Fridvalszky Rezsóné, Fuksz H. Imréné, Koppányi Kálmánné, Magyar Ferenczné, Megyeri Kálmánné, Tóth Józsefné.

Örmesterek bálja.

Mint minden évben, úgy ez idén is derdkasan kitétek magukért az örmesterek és rendeztek egy díszben, jó kedvben, figyelem- és előzékenységben pompázó sikerült mulatságot, amelyen jelen voltak:

Asszonyok: Jekel és Margitfalvi Jekelfalussy Lajos tábornokné, a bál védnökője, Bíró ezredesné, Antonovics Oszkárné, Butykai Menyhértné, Antal századosné, Orbán Jánosné, Torma Istvánné, Kozma Ferenczné, Linczbauer Péterné, Balogh Mihályné, Scholcz Jánosné, Snotter Pálné, Freiburger Bernátné, özv. Nagy

Bálintné Nagy Ferenczné, Frenzel Gyuláné, Balogh Mihályné, Simler Ferenczné, Pál Jánosné, Fülöp Andorné, Levik Mihályné, özv. Balla Györgyné, Krón Jánosné, Debreczeni Györgyné, Klein Hermanné, Sóvágó Miklósné, Strakó Józsefné, Takács Sándorné, Jánosí Demeterné, Kiss Józsefné, Huszár Károlyné, Bányai Lajosné, Tápai Mihályné, Feldmann Bernátné, Kucsera Antalné, Rosenberg Simonné, Fülöp Jánosné, Csekő Ambrusné, özv. Nyilas Gáborné, Frenzel Károlyné, Tóth Mihályné, Törő Imréné, Tóth Lajosné, Eisenberg Jakabné, Szele Jánosné, Örmös Andrásné, Veréb Jánosné, Móri Mihályné, Tóth Sándorné, Szikszay Aladárné, Müch Károlyné, özv. Rohodi Györgyné, Vlatinka Jánosné, Eichtmann Ignáczné, Schvarev Leopoldné, Vass Jánosné, Csikes Ferenczné, Kovács Józsefné, özv. Horváthné, Pataki Józsefné, Mendelovicsné, Csizsár Ferenczné, Groszmann Bertalánné, Papp Lászlóné, Csermák Henrikné, Tóth Józsefné, Kaliczki Józsefné, Vandrák Károlyné, Mihályi Jánosné, Gyügyei Viktorné, Nagy Jánosné, Szigeti Lajosné, özv. Moldoványi Jánosné, Schlesinger Lipótné, Rosner Pálné, Nikolsburg Mórné, Rakovics Zsigmondné, Tamasovszky Györgyné, Andrikó Jánosné, Kubinyiné, Besenyői Andrásné, Rácz Sándorné, Füzessy Péterné, Rácz Gáborné, Opfelmheimné, Molnár Józsefné, özv. Erdős Károlyné, Moskovics Ferenczné, Zecsovics Ferenczné.

Leányok: Kaliczky Emma, Saáry Irma és Róza, Törő Karolin, Schvarev Etelka és Zseni, Fülöp Mariska, Nyilas Juliska, Orbán Zsuzsika, Torma Rózsika és Erzsike, Kozma Sárika, Nagy Erzsike, Linczbauer Etelka és Karolin, Freiburger Sára, Szabó Erzsike és Anna, Tóth Juliska, Nagy Mariska, Frenzel Jolán, Balogh nővérek, Clement Mariska, Máté Rózsika, Levik Erzsike, Krón Juliska, Kovács Erzsike, Debreczeni Juliska és Mariska, Pető nővérek, László Róza, Molnár nővérek, Varga Szeréna, Mencezl nővérek, Katona Róza, Huszár Vilma és Gizella, Bányai Esztike, Eisenberger Helén, Moskovics Paula, Rubinstein Czecezilia, Tóth Juliska, Lengyel Erzsike, Fülöp Szeréna, Nikolsburg Anna, Erdei Mariska, Antal nővérek, Szécsényi Piroška és Ilona, Rakovics Szeréna, Tamasovszky Ilona, Bessenyei Erzsike, Rácz Mariska, Grósz Emilia (Ermihályfalva), Nagy Esztike, Franke Herminka, Veres Ilonka, Pataki Mariska és Minka, Fehér Róza, Csermák Jolán, Szigeti Erzsike és Mariska, Botos Mariska, Adler Gizella és Berta, Gyügyei Piroška, Nagy Róza, Moldoványi Etel, Fülöp Szeréna, Erdei Mariska, Rosenfeld Gizella, Erdő Málka és Etelka, Orbán Zsuzsika, Torma Zsuzsika és Erzsike, Glück Johanna,

Irodalom és művészet.

* **A szociális kérdés megoldása.** Irta Gaál Jenő dr. E kiváló közgazdasági íróknak legujab művétől lehetetlen az aktuálitást megtagadni. Könyvének célja, hogy azokat az emberbaráti intézményeket, melyek az ipar és mezőgazdaság körében most már nálunk is létesítendőek, megismertesse. De mindenekelőtt kimutatni igyekszik benne, hogy a munkás és munkaadó közötti viszonyoknak miért kell a humanitás szelleme által mulhatlanul áthatva lenni és hogy az alsó és felső osztályok érintkezése által azok közlekedése minden alkalmas módon előmozdítandó, különben maholnap a társadalom helyzete, mint általában világszerte, nálunk is türethetlenné fog válni.

Azt a jóakaratot melyet a munkaadók és társadalom felső osztályai törvényes kötelességük mértékén túl is tanúsítanak a munkások és általában az alsó osztályok iránt, valamint azokat az intéz-

kedéseket, melynek révén ez történik, egy szóval patriarchalizmusnak — atyáskodásnak — nevezik. Ennek kellő ki-domborítása végett a dolgozat három fő részre oszlik.

E nagybecsű dolgozat kapóra jön azoknak, akiket most a viszonyok arra kényszerítenek, hogy a szociális kérdéssel foglalkozzanak s tekintve, hogy ez a mű az első irodalmunkban, amely szóban levő egész kérdést felöleli, nagy elterjedtséget jósolhatunk neki.

A 302 oldalra terjedő könyv ára 2 frt és kapható a Pallas könyvkiadóhivatalában, Budapesten, V. Kálmán-utca 2.

Lakodalom után.

— Olasz novella. —

Irta: **Noera.** 2.

(Folytatás.)

— Minő sajtóságos véletlen! kiáltotta fel a család egy nő rokona, Oriáni és Oldofredi. Még a kezdetüket se kell megváltoztatni.

Alberto nem volt idegen az Oldofredi családban. Az anyja tíz év előtt ismerte már és egy Oriáni járt Mártával iskolába. Oh jól emlékszik még a kis ragyogó szemű, fekete fürtű leánykára.

Albert falun élt birtoka kezelésével. Jómódu, harminczhat éves agglegény léteére elhatározta magát, hogy megnősül. Mártha anyja és valamennyi nőrokon és barátai első látásra egyhangulag elismerték, hogy ez az igazi.

Persze a véletlen hozta őt össze Mártával a színházból való kijövetkor, a midőn is élénk társalgásba bocsátkoztak a primadonna tehetségéről és a darab költői becséről. Másnap misénél találkoztak újra és harmadnap nálunk tett látogatást. Midőn megjött a döntő pillanat, mindenki mondotta, hogy szerenese éri, mert sok leány nem is megy férjhez soha, sokan pedig akkor a mikor szín, illat és költészet elszálltak már, aztán egy korosabb, emberrel vagy egy özvegygyel vagy egy számmal, vagy egy hebegő, egy beteges vagy valami semmi emberrel be kell érnők, mert hát: „Minden nem lehet együtt.

Albertné pedig minden vagy legalább majd nem minden együtt volt.

Mártha mindezt belátta és örült a szerencséjének, bár lelkesedése nem annyira Albertet illette, mint inkább az előtte Albert révén megnyíló jövőt. Ő is szentül hitte, hogy a szerelem nem jön anugy hirtelen és hogy csak a lakadalom után nyílnak meg a szerelem rejtélyes kapui.

E jövőndő boldogság az, mely után Mártha forrón vágyódott, míg az előkészületek lázas gyorsasággal folynak. Az ajándékok hidegen hagyták, a kelengye csipkeit és himzéseit közönynyel vette szemügyre, az üdvözetek hallatára szórakozottan mosolygott, nem gondolt másra, csupán a reá váró boldogságra. Se Albert szeretetreméltósága, se az édes anyja jelenlétében kis kezére, később ajkára nyomott csók nem hatottak szívére. Később, gondolta folyton, majd ha igazán szeretjük egymást, majd ha magunk leszünk. A lakadalom után.

Tizenöt éves korában ébredt fel Mártha szívében az első szerelem sejtelve, csak egy lázas merengés, egy kézszorítás, egy tekintet, mely újárta egész valóját, azt követte sok álmatlan éj, sok bus óra, sok titkon ejtett köny, nem volt ez szerelmi mámor, de sejtelve mindannak, a mi lehetett volna. És aztán vége volt mindennek. Később előfordult, hogy társaságban egy-egy fiatal emberrel szivesebben táncolt mint a többivel vagy mélyebben nézett egyiknek másiknak a szemébe, de

minthogy nem volt alkalma a szerelmi szikrák ápolására, nyolcz év mult el látzólagos hidegen és üresen.

Mindez évek álmainak, reményeinek, óhajainak és vágyainak teljesülniök kell, most női életének kifejezésében. Szellem, szív és érzék, mind megkövetelik a maguk részét és Mártha remegve hajtotta: Majd aztán, aztán.

A templom, a polgármesteri hivatal, a zokogó anya, a szülőháztól való bucsu, mindez sűrű ködbe veszett Mártha előtt, ki szemét álhatatosan arra az egy pontra szegezte, melyet mindedig megvontak tőle. Sohse volt még eddig egyedül a jegyesével. Ha együtt voltak, mindig ezer külsőséget kellett megbeszélni, a szabónéról, a kárpitosról, az ékszerészről, a meghívásokról, a nászutról.

Albert lótot-futott, ezer utja volt, mindenféle hivatalos iratot kellett, beszerezni, aláírni és mindig sietett és mindig vidám volt.

— Valóságos angyal, szokta ilyenkor mondogatni az anyja, Mártha pedig olyan mélyen nézett a szemébe, hogy Albert nevetve kérdezte:

— Meg akarsz hypnotizálni.

Mindez átézikázott most Mártha agyán, midőn a nászutazás után otthonában töltött első reggelen lassan öltözködött és csokorra kötötte szép fehér pongyolájának rózsaszín szalagjait és elmerült a sima alapon kidomborodó himzés levelek szemlélésébe. Leánykorában mindig attól félt, hogy ha majd asszony lesz, a férj megfogja látni a gyors-növésnek eredt bakfis leány sovány karjait. De hála Istennek, még eddig nem látta. Magára vette új fehér selyemmel himzett fűzőjét és egy himzett fodros fehér diszszoknyát vett fel, rózsaszín flanel alsószoknyája fölé. „Veszedelemes egy kis szoknya“ jegyezte volt meg az anyja. Vajjon mért? Aztán harisnyát és cipőt húzott, begombolta a ruháját. Megvölt.

Midőn újra férje ágyára esett a tekintete, sajátságos, — félig fájdalmas, félig sóvárgó meghatottság vett rajta erőt.

(Folyt. köv.)

GSARNOK.

Az egészség művészete.

Irta: Rózsa Mór dr.

(Folytatás.)

Itt alkalmoszerűnek tartom felemlíteni, hogy a magyar konyha általában igen nehezen emészthető, de bőven tápláló étkeket kultivál, így a munkás rendszer tápláléka tudvalevőleg csupán szalona s kenyérből áll, de ezen nehezen emészthető zsirokban gazdag tápszerek az erőteljes testi munkához szokott paraszt munkás emésztési szerveit meg nem terhelik, sőt az erőteljes anyagforgalom igényeinek teljesen megfelelnek. Azonban a test munkával nem foglalatalkozó intelligensebb osztályok körében ezen magyaros étkezési mód a fejlettebb kulturális étellel s mind a kiterjedtebb szellemi foglalkozással nem férvén már össze, lassanként a francia s german konyha szerint készített könnyebb genréű étkek kezdenek tért hódítani.

Mindamellett rendkívül nagy a gyomorhurutban szenvedők száma Magyarországon a minnek oka egyrészt az, hogy a már elkényeztetett gyomru nemzedék még mindig a régi étkezési módjának hatalma alatt van, de másrészt örökölte s olykor túl is hajtja az apáknak evés ivásban excussziókra oly annyira hajló természetét, végül mivel nagy fokban terjed napról napra az eledetek hamisítása, a minnek egészségügyi ellenőrzése még mindig nem a legtökéletesebb. Courson gyanánt idézem itt a leghíresebb francia gourmand: Brillatt Savarin által felállított „az inyenesség 10 parancsolatjából a következő pontokat:

1. Az állat fal, az ember eszik, de csakis a szellemes ember érti az evés művészetét.

2. A leves az éhes ember első vigasztalója. A peesenyé a lakomák királya a külseje ingerlő legyen, mint a szép asszony exterieurje, de azért legyen benne tartalom s férfias erő; mohón ne edd, mert megérdemli, hogy megfontolva élvezd.

3. Ne feledd el soha, hogy gyomrod nem napszámos s hogy nem lehet őt kényszeríteni s erőltetni a munkára; kisebb csapás reád nézve, ha kedvesed elhagy mert ez a veszteség pótolható, mintha a gyomrod mondja fel a barátságot, mert őt nem pótolhatja senki.

4. Evésnél kövesd a papok példáját s ne a királyokét, akik nagyon is sietnek, ellenben a papok az evés igazi művészetének letéteményesei.

Végül a tizedik parancsolat így hangzik: Becsüld meg szakácsodat, az izlelés birodalmának ezen teljhatalmu miniszterét, hogy sokáig jó étvágyu lehess ezen a földön.

*

T. hölgyeim s uram!

Az elsorolt két lényeges szerv, u. m. a légzési és az emésztési szervek betegségei iránt való különös disposition kívül van még egy 3-ik, igen fontos szervünk, melynek bajai iránt az emberek tekintélyes csoportja úgy a felnőttek, mint a serdülők, de leginkább a nők sorában nagy fogékonyságot és kiváló hajlamot tanusítanak t. i. az idegrendszer betegségei iránt.

Ezen eategoriába tartoznak a gyenge idegzetű, vagyis ideges emberek, a kik rendkívül ingerlékenyek és szerfőlött érzékenyek minden külbehatás iránt, az erősebb fény vagy bármennemű zaj izgékonynyá, nyugtalanná teszi őket, a legjelentéktelenebb esekélyesség miatt képesek indulatosan felpattanni vagy görcsösen sirni. — Az idegesség egyéb formáit meglehetősen gyakran van alkalmunk látni, különösen a nőknél. Kezdetben kisebb nagyobb izgatottság váltakozik szeszélyes rossz kedvvel, lehangoltsággal, fejfájással, azután kezd az illető türelmetlen, elégedetlen s zsembes lenni, senki és semmi nem tetszik neki, senki sem tud a kedvében járni, nincs kedve a munkához, az élethez, szóval semmihez, mindenkit kiálthatatlannak talál, sehol sem leli helyét, mindenbe hamar belefárad, mindent un, kerüli az embereket, keresi a magányt; a még súlyosabb kóralaknál pedig tökéletes életunttság, buskomorság, sőt rohamok,

siró vagy nevető göresök, ájulások s teljes érzéketlenség, illetve apathicus állapotok léphetnek fel.

Illusztrálásul bemutatok önöknek egy ideges nőt, nevezzük Makranczos Zirczabellának. Kora: 32 éves, férjezett, 2 gyermek anyja, testalkata: nyulánk, magas, sovány, arczsine: szép piros, üde, úgy hogy senki sem hinné el, a ki reá néz, hogy ezen egészségesnek látszó nő folyvást szenved s beteg, férje s orvosa előtt ezerféle bajról panaszkodik, főképp rosszabbra fordult állapota, mióta egyik gyermekét, amelyet oly bensőleg szeretett, elveszítette, azóta ezen veszteség feletti fájdalma nem engedi sem nyugodtan aludni, sem rendesen étkezni. — Epen a mult éjjel is rendkívül nyugtalan volt, férjét felzavarta, hogy hívassa el az orvost, aki aztán valami idegcsillapítót rendelt, a mitől pár órai álomba merült; amint reggel fel kelt, férjének dicsekedett, hogy pompásan érzi magát s ma kimegy elhunyt gyermeke sírjához; férje erről le akarja beszélni, de ő makranczosan felel: „Ma én igen erősnek érzem magam s ha nem engedsz a temetőbe kimenni, úgy az ablakon vetem ki magamat.“ S mialatt kocsiért küldött, némi mosolylyal arczán így folytatja: „Hát nem látod, kedves Jánosom, mily nyugodt s mily jó színben vagyok ma? S ha Annácskám sírjától visszateret, még derültebbnek látod majd arczomat.“

(Folyt. köv.)

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

1. Bajdó Sándor 344 □ öl területű Csapó-kerti szőlőjét megveszik Pillár József és neje Végvári Róza 550 frtért.

2. Fábian Elek és neje Fischer Anna megveszik Gombos András csapó-kerti szőlőjének 410 □ öl területű részét 500 frtért.

3. Harangi Mihályné Rékai Sára 1076 □ öl területű ujosztású földjét megveszik Gyökös Sándor és neje Szolnoki Mária 155 frtért.

4. Székely János és neje Szegedi Sára csapó kerti ingatlanát megveszik Nagy Bálint és neje Szegedi Juliánna 700 frtért.

5. Móricz András 120 □ öl területű majorsági földjét megveszik Szilágyi János és neje Balogh Zsuzsanna 240 frtért.

6. Csordás János és neje Kiss Juliánna megveszik Móricz András 102 □ öl területű majorsági földjét 204 frtért.

7. Takács Ferenc megveszi Tokaji János és neje Busi Sára 650 sorszámú házát 1650 frtért.

8. A Varga-utezai közbirtokosság megveszi Pető Istvánné, Nagy Sándor és Nagy Juliánna ondódi földjüket 1600 frtért.

9. Nagy József újkerti szőlőjét megveszik Balogh Mihály és neje Dávid Juliánna, felerészben Balogh Péter és neje Szendrei Jaliánna 900 frtért.

10. Kassai Gábor és neje Iványi Piroska megveszik Móricz András 120 □ öl területű majorsági földjét 240 frtért.

11. Bodó Gyula és neje Böszörményi Zsuzsanna megveszik Móricz András 144 □ öl területű majorsági földjét 432 frtért.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kez-kázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blonsokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

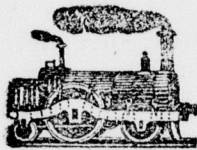
Foulard-selyem 65 krtól

— 3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat s színekben — Henneberg G. selyemgyára, Zürichben (os. és kir. udvari szállító.)

Bérekcsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	4	2
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	2	1
II. Órassámra.		
Fél órára	40	20
Háromnegyed órára	60	30
Egy egész órára	80	40
Minden következő órára	40	20
Az utolsó órán túl felőrára vagy kevesebb időre	20	10
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város szempontjában	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésnek (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik	2	1
A temetőbe ki és vissza	120	60
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	30
A színházba menet	40	20
A színházról jövet	40	20
Bármely vasúti indóház vagy raktházhoz nappal menet vagy jövet kézi táskaival	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskaival	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után 10 kr. jár		
A korcsolyázó vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lóvásártírra oda és vissza egy órai várakozással	120	60
Minden következő órára	40	20
A katonai lakanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	80	40
Menet és jövet egy órai várakozással	80	40
Minden további órára	40	20

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1897. október hó 1-től
— Egységes vasúti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány	12.— déli	Vegyesvonal	1.28 délután
P.-Ladány	3.48 délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonal	9.45 este
Budapest	8.53 reggel	Gyorsvonal	1.50 délután
Budapest	12.39 délután	Személyvonal	8.10 este
Budapest	10.37 este	Személyvonal	5.45 reggel
Debreczen—M.-Sziget			
Szatmár	5.33 reggel	Személyvonal	1.— délután
M.-Sziget	3.05 reggel	Személyvonal	9.50 délelőtt
M.-Sziget	4.07 délután	Személyvonal	11.— este
M.-Sziget	6.59 délután	Gyorsvonal	11.40 este
M.-Sziget	7.58 este	Tv. sz. sz.	8.03 reggel
Debreczen—Szerencs			
Szerencs	8.25 reggel	Személyvonal	11.28 délelőtt
Szerencs	4.02 délután	Személyvonal	7.07 délután
Szerencs	8.10 este	Személyvonal	11.— este
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24 délelőtt
Füzes-Abony	4.12 délután	Vegyesvonal	7.56 délután
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess			
N.-Léta—Vértess	8.85 reggel	Vegyesvonal	10.46 délelőtt
N.-Léta—Vértess	4.17 délután	Vegyesvonal	6.20 délután
Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály	5.28 reggel	Vegyesvonal	8.56 reggel
B.-Szt-Mihály	8.54 délután	Vegyesvonal	6.38 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füze

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul onpan	
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel
P.-Ladány	5.16 reggel	Személyvonal	4.09 reggel
Budapest	8.15 este	Gyorsvonal	9.16 este
Budapest	3.47 délután	Személyvonal	9.40 délelőtt
Budapest	6.54 délután	Gyorsvonal	2.16 délután
Budapest	2.40 éjjeli	Személyvonal	7.06 este
M.-Sziget—Debreczen			
M.-Sziget	7.58 reggel	Személyvonal	4.— reggel
M.-Sziget	12.18 délután	Személyvonal	6.— reggel
M.-Sziget	6.58 délután	Személyvonal	1.35 délután
M.-Sziget	8.48 este	Gyorsvonal	4.— délután
M.-Sziget	10.22 este	Személyvonal	8.56 délután
Szerencs—Debreczen			
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonal	5.— reggel
Szerencs	12.21 délután	Személyvonal	9.07 délelőtt
Szerencs	7.50 este	Személyvonal	5.18 délután
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen			
N.-Léta—Vértess	7.25 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel
N.-Léta—Vértess	3.18 délután	Vegyesvonal	1.06 délután
Büd Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen			
B.-Szt-Mihály	8.17 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel
B.-Szt-Mihály	6.41 este	Vegyesvonal	8.27 délután
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonal	4.18 reggel
Füzes-Abony	6.32 délután	Vegyesvonal	11.35 délelőtt
F.-Abony	7.47 este	Vegyesvonal	8.22 délután

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Csak Óhás-Rócsára.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 153. Rendkívül bérlet sz.

Ma hétfőn, márczius hó 7-én:

A két tacsó.

Regényes francia színmű 7 képben.
Irtta Decourcelle Pierre, fordította Komor Gy.

1-ső kép: „Tiltott boldogság. 2-ik kép: „Sirba vitt titok”. 3-ik kép: „A férj bosszúja.”
4-ik kép: „A csauargok” — két évvel később.
5-ik kép: „A más gyermeke”. 6-ik kép: „Az utolsó lopás”. 7-ik kép: „A megváltás.”

SZEMÉLYEK:

Kerlor	—	Fenyéri Mór.
Heléna	—	Komjáthyné.
D'Alboize	—	Vidor D.
Carmer	—	Fái Flóra.
Claudinet	—	Szabó Irma.
Fanfan	—	Halmi Margit
Simplice	—	Kovács F.
La Limace	—	Sziklai M.
Zepherine	—	Csigényi V.
Mulot	—	Szentes J.
Fadard	—	Rubos Á.

Holnap, kedden, márczius 8-án:

Lecouvreur Adrienne.

Dráma 5 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Néhai Szmrecsányi János örököseinek tulajdonát képező, 16 nyilból álló

szepesi tanya

eladó, esetleg f. évi október hó 1-től fogva bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítást nyújt márczius hó 10-én és 11-én a tulajdonosok megbízottja Fabiny Gyula (Bika vendéglő).

Eredeti északnémetországi

répamagvakat,

erfurti

főzelék- és virág-magvakat,

saját tisztítási arankamentes

luczerna- és lóhere-magvakat,

a magyar kir. debreczeni vetőmagvizsgáló állomás által plombázva ajánluuk

Deutsch Albert és Fia

Hatvan-utca 1096.

Lóhere- és luczerna-magvakat tisztítani és arankamentesíteni felvállalunk.

**Gazdák és kereskedők
figyelmébe.**

Értesítjük a tisztelt gazda és kereskedő közönséget, hogy a legkitűnőbb szerkezetű luczerna- és lóhere-magtisztító-gépünkkel

luczerna- és lóhere-magvaknak tisztítását és arankamentesítését

jutányos árban elvállaljuk.

Deutsch Albert és fia,

fűszer- és mag-kereskedők.
Debreczen, Hatvan-utca 1096.

Eladó

**homoki sima
szőlővesszők**

négyszer permetezett, válogatott, 65 cm. hosszú

Olasz Risling

Nagy Burgundi

Alicante és petit Bouchet
ezre 4 forint.

Kék nemes Kadarka
ezre 3 forint.

Szent-György-Ábrányi állomásra szállítva.

Rendelésnél ezrenként 1 frt előleg küldendő

Szabó Lajos fiai

üzéghöz Debreczen.

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy Hadház község határában 1898. évi febr. hó 23-án felfogott 1 drb koros veres szőrü riska tehén 50 koronára becsült állat, mint gazdátlan jószág 1898. évi márczius hó 24-én délelőtt 9 órakor a helybeli község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzért, esetleg becsáron alul is elfog adadni.

Kelt Hadház község előljáróságának 1898. év márczius hó 1-ső napján tartott üléséből.

Sinay János jegyző.

Bede Gergely főbíró.

Több mint 100 év óta az előkelő közönség legkedveltebb illatszere

No. 4711. Eau de Cologne

(kék-arany színű ozimkével) készíti

FERD. MÜLHENS

Köln a/Rh. No. 4711.

Kapható minden finom illatszerüzletben.